

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 7 september 2023*

”Begäran om förhandsavgörande – Område med frihet, säkerhet och rättvisa – Civilrättsligt samarbete – Förordning (EG) nr 44/2001 – Erkännande och verkställighet i en medlemsstat av avgöranden från en annan medlemsstat – Artikel 34 – Skäl för avslag – Åsidosättande av grunderna för rättsordningen i Europeiska unionen och grunderna för den nationella rättsordningen – Begreppet *ordre public* – Ömsesidigt förtroende – Föreläggande som i praktiken utgör ett förbud mot att föra talan – Beslut som hindrar möjligheten att utöva rätten till ett effektivt rättsmedel eller att driva förfaranden i en annan medlemsstat”

I mål C-590/21,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Areios Pagos (Högsta domstolen, Grekland) genom beslut av den 25 juni 2021, som inkom till domstolen den 23 september 2021, i målet

Charles Taylor Adjusting Ltd,

FD

mot

Starlight Shipping Co.,

Overseas Marine Enterprises Inc.,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Jürimäe samt domarna M. Safjan, N. Piçarra, N. Jääskinen (referent) och M. Gavalec,

generaladvokat: J. Richard de la Tour,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

* Rättegångsspråk: grekiska.

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Charles Taylor Adjusting Ltd och FD, genom S. Cogley, advocate, samt A. Nasikas, G. Orfanidis och K. Sotiriadis, dikigoroï,
- Overseas Marine Enterprises Inc., Starlight Shipping Co., genom K. Georgopoulos, dikigoros,
- Greklands regering, genom Z. Chatzipavlou, K. Georgiadis och L. Kotroni, samtliga i egenskap av ombud,
- Spaniens regering, genom J. Ruiz Sánchez, i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom T. Adamopoulos och S. Noë, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 23 mars 2023 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande rör tolkningen av artiklarna 34 led 1 och 45.1 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i en tvist mellan å ena sidan Charles Taylor Adjusting Ltd (nedan kallat Charles Taylor) och FD, ombud för försäkringsgivaren för fartyget Alexandros T., och å andra sidan Starlight Shipping Co. (nedan kallat Starlight), ägare till nämnda fartyg, och Overseas marine Enterprises Inc. (nedan kallat OME), driftansvarig för fartyget, angående erkännande och verkställighet i Grekland av en dom och två beslut från High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (Överdomstolen (England och Wales), avdelningen Queen's Bench (handelsrättslig avdelning), Förenade kungariket) (nedan kallade High Courts avgöranden).

Tillämpliga bestämmelser

Förordning nr 44/2001

- 3 Artikel 34 led 1 i förordning nr 44/2001, som är tillämplig i tiden (*ratione temporis*) i det nationella målet, föreskrev följande:

”En dom ska inte erkännas om

- 1) ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där domen görs gällande.”

4 Artikel 45.1 i denna förordning hade följande lydelse:

”Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artiklarna 34 och 35. Den skall meddela sitt avgörande utan dröjsmål.”

Utträdesavtalet

5 Avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT L 29, 2020, s. 7) (nedan kallat utträdesavtalet) ingicks den 17 oktober 2019 och trädde i kraft den 1 februari 2020.

6 Artikel 67 i det avtalet har rubriken ”Domstols behörighet, erkännande och verkställighet av rättsliga avgöranden samt därmed sammanhängande samarbete mellan centralmyndigheter”. I artikel 67.2 a stadgas följande:

”I Förenade kungariket, och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket, ska följande akter eller bestämmelser tillämpas på erkännande och verkställighet av domar, beslut, officiella handlingar, förlikningar inför domstol och överenskommelser enligt följande:

a) [Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 2012, s. 1)] ska tillämpas på erkännande och verkställighet av domar i rättsliga förfaranden som inletts före övergångsperiodens utgång ...”

7 I artikel 126 i nämnda avtal föreskrivs en övergångsperiod som började löpa den dag då avtalet trädde i kraft och upphörde den 31 december 2020, under vilken unionsrätten enligt artikel 127.1 första stycket i avtalet, var tillämplig på och i Förenade kungariket, om inte annat föreskrivs i avtalet.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

8 Den 3 maj 2006 sjönk fartyget Alexandros T. och gick förlorat med sin last i bukten utanför Port Elizabeth (nu Gqeberha) (Sydafrika). Starlight och OME, ägare till respektive driftansvarig för detta fartyg, begärde ersättning av fartygets försäkringsgivare på grundval av deras försäkringsavtal, för den försäkrade skada som inträffat.

9 Efter att försäkringsgivarna vägrat att betala försäkringsersättningen, väckte Starlight samma år talan mot dem i Förenade kungariket, och påkallade skiljeförfarande mot en av försäkringsgivarna. Medan dessa förfaranden pågick ingick Starlight, OME och fartygets försäkringsgivare förlikningsavtal (nedan kallade förlikningsavtalen), genom vilka förfarandena mellan parterna avslutades. Försäkringsgivarna betalade, för inträffandet av den försäkrade skadan, den försäkringsersättning som angavs i försäkringsavtalen, som slutgiltig uppgörelse avseende förlusten av fartyget.

10 Förlikningsavtalen godkändes den 14 december 2007 och den 7 januari 2008 av den domstol i Förenade kungariket där talan väckts. Den domstolen förordnade att alla senare förfaranden avseende det berörda målet till följd av samma talan skulle förklaras vila.

- 11 Efter att dessa avtal slutits, väckte Starlight och OME samt fartyget Alexandros T:s övriga ägare och de fysiska personer som representerar dem rättsligt talan i flera mål vid Polymeles Protodikeio Peiraios (Förstainstansdomstolen i Pireus, Grekland), den 21 april 2011 och den 13 januari 2012, mot bland annat Charles Taylor, en juridisk och teknisk rådgivningsbyrå, som hade försvarat fartygets försäkringsgivare beträffande Starlights yrkanden vid den ovannämnda engelska domstolen, och mot FD, som var chef för denna byrå.
- 12 Genom dessa nya processer, om utomobligatoriskt skadeståndsansvar, yrkade Starlight och OME ersättning för såväl de materiella som de ideella skador som de påstod sig ha lidit till följd av falska och nedsättande uppgifter från fartygets försäkringsgivare och deras ombud. Starlight och OME gjorde gällande att försäkringsgivarnas anställda och företrädare, när det ursprungliga förfarandet för betalning av den ersättning som försäkringsgivarna var skyldiga fortfarande pågick och vägran att betala ut försäkringsersättningen bestod, bland annat hade spridit ett falskt rykte inför Ethniki Trapeza tis Ellados (Greklands centralbank), som var hypoteksborgenär i förhållande till en av fartygets ägare, samt på försäkringsmarknaden, om att förlusten av fartyget berodde på allvarliga brister i detta som dess ägare kände till.
- 13 Medan dessa nya förfaranden pågick väckte fartygets försäkringsgivare och deras ombud, däribland Charles Taylor och FD, vilka var svarande i dessa förfaranden, talan mot Starlight och OME vid engelsk domstol och yrkade att det skulle fastställas att de nya förfaranden som hade inletts i Grekland stred mot förlikningsavtalen och att deras ”yrkanden om upprättelse genom fastställelsebeslut och ersättning” skulle bifallas.
- 14 Efter att uttömt alla rättsmedel, ledde talan i dessa fall mot Starlight och OME i Förenade kungariket till High Courts avgöranden, som meddelades den 26 september 2014. Enligt dessa avgöranden, grundade på innehållet i förlikningsavtalen och på den prorogationsklausul som pekade ut High Court, erhöll kärandena ersättning kopplad till förfarandet i Grekland och för rättegångskostnaderna i England.
- 15 Monomeles Protodikeio Peiraios, Naftiko Tmima (Förstainstansdomstolen i Pireaus (ensamdomare, sjörättsavdelningen), Grekland) biföll Charles Taylors och FD:s ansökan av den 7 januari 2015 om att High Courts avgöranden skulle erkännas och förklaras delvis verkställbara i Grekland, i enlighet med förordning nr 44/2001.
- 16 Den 11 september 2015 överklagade Starlight och OME det beslutet till Monomeles Efeteio Peiraios Naftiko Tmima (Appellationsdomstolen i Pireus (ensamdomare, sjörättsavdelningen), Grekland).
- 17 Genom dom av den 1 juli 2019 biföll sistnämnda domstol deras överklagande med motiveringen att de avgöranden av vilka erkännande och verkställande begärts innehåller ”förelägganden som i praktiken utgör förbud mot att föra talan” och som förhindrar de berörda parterna att väcka talan vid grekisk domstol, i strid med artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950, och artiklarna 8.1 och 20 i Syntagma (den grekiska grundlagen), bestämmelser som hör till ”kärnan” av begreppet *ordre public* i Grekland.
- 18 Charles Taylor och FD överklagade detta avgörande till Areios Pagos (Högsta domstolen, Grekland), som är den hänskjutande domstolen. De anser att High Courts avgöranden varken uppenbart strider mot grunderna för domstolslandets eller Europeiska unionens rättsordning eller åsidosätter deras grundläggande principer. De har gjort gällande att den omständigheten att

de beviljats en preliminär ersättning, avseende de förfaranden som inleddes i Grekland innan talan väcktes vid engelsk domstol, inte innebar att de berörda parterna var förbjudna att fortsatt väcka talan vid grekisk domstol eller att dessa domstolar var förbjudna att garantera dem ett domstolsskydd. Det var således fel att betrakta High Courts avgöranden som förelägganden som i praktiken utgör förbud mot att väcka eller vidhålla en talan.

19 Mot denna bakgrund beslutade Areios Pagos (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

- ”1) Ska begreppet ’uppenbart strider mot grunderna för unionens rättsordning’ och, i förlängningen, begreppet ’uppenbart strider mot grunderna för den nationella rättsordningen’, vilket enligt artiklarna 34 led 1 och 45.1 i förordning nr 44/2001 utgör ett skäl för att vägra erkännande och verkställighetsförklaring, tolkas så, att det inte bara avser uttryckliga förbud att väcka och vidhålla talan, som innebär att det är förbjudet att inleda och fullfölja förfaranden vid en domstol i en annan medlemsstat, utan även domar eller beslut som har meddelats av domstolar i medlemsstater vilka gör det svårare för käranden att beviljas domstolsskydd vid en domstol i en annan medlemsstat eller vid fullföljande av mål som redan är anhängiga vid denna? Är ett sådant ingrepp i behörigheten för en domstol i en annan medlemsstat har att pröva en viss tvist, som redan har anhängiggjorts vid denna förenlig med grunderna för unionens rättsordning? Strider det närmare bestämt mot grunderna för unionens rättsordning, enligt artiklarna 34 led 1 och 45.1 i förordning nr 44/2001, att erkänna och/eller verkställighetsförklara en dom eller ett beslut som har meddelats av en domstol i en medlemsstat om förhandsbeviljande av preliminär ekonomisk ersättning till dem som ansöker om erkännande och verkställighetsförklaring med avseende på de kostnader och utgifter som har uppstått till följd av att talan har väckts eller vidhållits vid en domstol i en annan medlemsstat, när avgörandet grundas på att
- a) det framgår av en prövning av den aktuella talan att tvisten omfattas av ett förlikningsavtal, som lagligen upprättats och bekräftats av en domstol i medlemsstaten som har meddelat domen och/eller beslutet, och
 - b) den domstol i den andra medlemsstaten vid vilken svaranden har väckt en ny talan saknar behörighet till följd av en klausul om exklusiv behörighet?
- 2) Om den första frågan besvaras nekande, är det då, enligt artikel 34 led 1 i förordning nr 44/2001, såsom den tolkas av EU-domstolen, ett skäl för att hindra erkännande och verkställighet i Grekland av den dom och de beslut som avses ovan (första frågan), vilka har meddelats av domstolar i en annan medlemsstat (Förenade kungariket) att grunderna för den nationella rättsordningen uppenbart och direkt åsidosätts, sett till de (ovannämnda) grundläggande politiska och rättsliga normerna i landet och de grundläggande bestämmelserna i grekisk rätt om själva kärnan i rätten till domstolsskydd (artiklarna 8 och 20 i den grekiska grundlagen, artikel 33 i Astikos Kodikas (den grekiska civillagen) och principen om skydd av denna rättighet, såsom den kommer till uttryck bland annat i artiklarna 176 och 173.1–173.3, 185, 205 och 191 i Kodikas Politikis Dikononias (den grekiska civilprocesslagen) samt artikel 6.1 i [Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna], så att det i ett sådant fall är motiverat att göra avsteg från den unionsrättsliga principen om fri rörlighet för rättsliga avgöranden? Är icke-erkännandet på grund av ett sådant hinder förenligt med de uppfattningar som införlivar och främjar det europeiska perspektivet?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Inledande synpunkter

- 20 Vad gäller det geografiska tillämpningsområdet (*ratione loci*) för förordning nr 44/2001 ska det inledningsvis påpekas att trots att Förenade kungariket utträtt ur unionen, ska förordning nr 1215/2012 enligt artikel 67.2 a jämförd med artiklarna 126 och 127 i utträdesavtalet tillämpas i Förenade kungariket och i medlemsstaterna i situationer som involverar Förenade kungariket på erkännande och verkställighet av domar i rättsliga förfaranden som inletts före övergångsperiodens utgång, det vill säga senast den 31 december 2020.
- 21 Av detta följer att bestämmelserna om erkännande och verkställighet i förordning nr 44/2001, vilken redan hade upphävts och ersatts av förordning nr 1215/2012 när utträdesavtalet antogs, även fortsättningsvis är tillämpliga på samma villkor.
- 22 I förevarande fall är förordning nr 44/2001 geografiskt tillämplig i det nationella målet, eftersom High Courts avgöranden meddelades den 26 september 2014.

Den första frågan

- 23 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarlagt om artikel 34 led 1 jämförd med artikel 45.1 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att en domstol i en medlemsstat kan vägra att erkänna och verkställa ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat på grund av att det strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) av det skälet att avgörandet hindrar att en process vid en annan domstol i den förstnämnda medlemsstaten drivs vidare, då avgörandet innebär att en av parterna beviljas en preliminär ekonomisk ersättning för sina kostnader till följd av att detta förfarande har inletts, dels på grund av att föremålet för detta förfarande omfattas av ett förlikningsavtal, vilket har ingåtts lagligen och godkänts av domstol i den medlemsstat där nämnda avgörande meddelades, dels på grund av att den domstol i den andra medlemsstaten vid vilken detta förfarande har inletts saknar behörighet till följd av en exklusiv prorogationsklausul.
- 24 Förordning nr 44/2001 vilar på medlemsstaternas ömsesidiga förtroende för varandras rättssystem och rättsliga institutioner (dom av den 9 december 2003, Gasser, C-116/02, EU:C:2003:657, punkt 72). Bortsett från vissa begränsade undantag, däribland enligt artikel 34 led 1 i förordning nr 44/2001 att ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där domen görs gällande, får en domstol enligt förordningen inte pröva om en domstol i en annan medlemsstat är behörig (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 april 2004, Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, punkt 26, och dom av den 10 februari 2009, Allianz och Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punkt 29).
- 25 Att en domstol förbjuder en part vid vite att väcka eller vidhålla en talan vid en utländsk domstol genom ett ”föreläggande mot att föra talan” är ägnat att undergräva dess behörighet att avgöra tvisten. När käranden förbjudits att väcka en sådan talan genom ett förbuds föreläggande, kan det konstateras att det föreligger ett ingrepp i den utländska domstolens behörighet, som i sig är oförenligt med förordningen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 april 2004, Turner, C-159/02, EU:C:2004:228, punkt 27, dom av den 10 februari 2009, Allianz och Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punkt 34, och dom av den 13 maj 2015, Gazprom, C-536/13, EU:C:2015:316, punkt 32).

- 26 I förevarande fall framgår det av begäran om förhandsavgörande, såsom angetts i punkt 14 ovan, att High Courts avgöranden, den domstol som parterna valt som exklusivt behörig i förlikningsavtalen, inte riktar sig direkt till de grekiska domstolarna och inte heller formellt förbjuder förfarandet vid den hänskjutande domstolen. Dessa avgöranden innehåller emellertid skäl avseende för det första att Starlight och OME samt de fysiska personer som företräder dem åsidosatt förlikningsavtalen, för det andra de påföljder som de riskerar om de inte rättar sig efter nämnda avgöranden och för det tredje de grekiska domstolarnas behörighet avseende nämnda förlikningsavtal. Dessutom innehåller avgörandena även skäl avseende de ekonomiska påföljder som Starlight och OME och de fysiska personer som företräder dem riskerar, bland annat ett beslut om ersättning i form av ett förskott vars belopp inte är slutgiltigt utan beroende av det fortsatta förfarandet vid dessa domstolar.
- 27 Av det ovan anförda följer, såsom generaladvokaten har konstaterat i punkt 38 i sitt förslag till avgörande, att High Courts avgöranden skulle kunna kvalificeras som "förelägganden som i praktiken utgör förbud mot att föra talan". Även om dessa domar och beslut inte syftar till att förbjuda en part att väcka eller vidhålla en talan vid en utländsk domstol, skulle de åtminstone kunna anses avskräcka Starlight och OME samt deras ombud från att väcka eller vidhålla en talan vid grekisk domstol som rör samma sak som den som väckts vid domstolarna i Förenade kungariket. Detta ankommer dock under alla omständigheter på den hänskjutande domstolen att kontrollera.
- 28 Ett föreläggande som har sådana verkningar är, med hänsyn till de principer som erinrats om i punkterna 24 och 25 ovan, inte förenligt med förordning nr 44/2001.
- 29 Domstolen i den stat där domen görs gällande kan dock inte, utan att undergräva syftet med förordning nr 44/2001, vägra att erkänna en dom som har meddelats i en annan medlemsstat enbart av det skälet att den anser att nationell rätt eller unionsrätten har tillämpats felaktigt i den domen (dom av den 28 april 2009, Apostolides, C-420/07, EU:C:2009:271, punkt 60, och dom av den 16 januari 2019, Liberato, C-386/17, EU:C:2019:24, punkt 54).
- 30 Av detta följer att det ska prövas huruvida en domstol i en medlemsstat, inom ramen för ett överklagande av en verkställbarhetsförklaring av ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat, kan återkalla denna förklaring med motiveringen att nämnda beslut i praktiken är ett förbud mot att föra talan, vilket i princip är oförenligt med förordning nr 44/2001.
- 31 Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 45.1 i den förordningen får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artiklarna 34 och 35 i förordningen. Vidare föreskrivs det, i artikel 34 led 1 i förordningen, att en dom inte ska erkännas om ett sådant erkännande uppenbart skulle strida mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där domen görs gällande.
- 32 Vad gäller begreppet *ordre public* i den bestämmelsen har domstolen slagit fast att artikel 34 i förordning nr 44/2001 ska tolkas restriktivt, eftersom den utgör ett hinder för genomförandet av ett av de grundläggande målen med denna förordning. Bestämmelsen om *ordre public* i artikel 34 led 1 i förordningen ska endast tillämpas i undantagsfall (dom av den 28 mars 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punkt 21, och dom av den 25 maj 2016, Meroni, C-559/14, EU:C:2016:349, punkt 38 och där angiven rättspraxis).

- 33 Även om det i princip står medlemsstaterna fritt att, med stöd av förbehållet i den bestämmelsen, i enlighet med sin nationella begreppsbildning bestämma vilka krav som grunderna för rättsordningen ställer, är gränserna för detta begrepp en del av tolkningen av förordningen (dom av den 28 mars 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punkt 22, och dom av den 7 april 2022, H Limited, C-568/20, EU:C:2022:264, punkt 42).
- 34 Det ankommer således inte på domstolen att definiera vad som utgör *ordre public* i en medlemsstat, utan snarare att kontrollera gränserna inom vilka en domstol i en medlemsstat kan tillämpa detta begrepp för att inte erkänna en dom från en annan medlemsstat (dom av den 28 mars 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punkt 23, och dom av den 7 april 2022, H Limited, C-568/20, EU:C:2022:264, punkt 42).
- 35 En tillämpning av bestämmelsen om *ordre public* i artikel 34 led 1 i förordning nr 44/2001 kan således endast komma i fråga i det fall då erkännandet eller verkställigheten av den dom som har meddelats i en annan medlemsstat på ett icke godtagbart sätt skulle innebära en konflikt med rättsordningen i den stat där domen görs gällande, eftersom det skulle strida mot en grundläggande princip. För att inte förbudet mot en omprövning i sak av den utländska domen ska åsidosättas måste kränkningen innebära ett uppenbart åsidosättande av en rättsregel som anses vara av grundläggande betydelse i rättsordningen i den stat där domen görs gällande eller av en rättighet som anses vara en grundläggande rättighet i denna rättsordning (dom av den 28 mars 2000, Krombach, C-7/98, EU:C:2000:164, punkt 37, och dom av den 16 juli 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punkt 44).
- 36 Den omständigheten att ett uppenbart fel som begåtts av domstolen i ursprungsstaten avser en unionsrättslig bestämmelse ändrar inte förutsättningarna för att tillämpa bestämmelsen om grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den mening som avses i artikel 34 led 1 i förordning nr 44/2001. Det är nämligen den nationella domstolens uppgift att säkerställa att rättigheter som är grundade på unionsrätten skyddas lika effektivt som nationella rättigheter. Denna klausul ska tillämpas på samma sätt när denna felaktiga rättstillämpning skulle innebära att ett erkännande av den berörda domen i den stat där domen görs gällande uppenbart skulle åsidosätta en rättsregel av grundläggande betydelse i unionens rättsordning och således i nämnda medlemsstats rättsordning (dom av den 11 maj 2000, Renault, C-38/98, EU:C:2000:225, punkt 32, och dom av den 16 juli 2015, Diageo Brands, C-681/13, EU:C:2015:471, punkterna 48 och 50).
- 37 I förevarande fall är High Courts domar och beslut, vilka i enlighet med punkt 27 i förevarande dom skulle kunna kvalificeras som förelägganden som i praktiken utgör förbud mot att föra talan, då de indirekt påverkar det fortsatta förfarandet vid domstolarna i en annan medlemsstat, inte förenliga med den allmänna princip som följer av EU-domstolens praxis, enligt vilken varje domstol vid vilken talan väckts själv, i enlighet med de bestämmelser som är tillämpliga på den, ska avgöra huruvida den är behörig att avgöra den tvist som har anhängiggjorts vid den (se, analogt, dom av den 10 februari 2009, Allianz och Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punkt 29, och dom av den 13 maj 2015, Gazprom, C-536/13, EU:C:2015:316, punkt 33).
- 38 Sådana förelägganden som i praktiken utgör förbud mot att föra talan strider mot det förtroende som medlemsstaterna ömsesidigt tillerkänner varandras rättssystem och rättsliga institutioner och som ligger till grund för behörighetsordningen i förordning nr 44/2001 (se, analogt, dom av den 10 februari 2009, Allianz och Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punkt 30).

- 39 Under dessa omständigheter kan, såsom generaladvokaten har konstaterat i punkt 53 i sitt förslag till avgörande, med förbehåll för den hänskjutande domstolens prövning, erkännande och verkställighet av High Courts domar och beslut strida mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i rättsordningen i den medlemsstat där domen görs gällande, eftersom de kan undergräva den grundläggande principen, inom ett europeiskt rättsligt område som bygger på ömsesidigt förtroende, att varje domstol prövar sin egen behörighet.
- 40 Dessutom kan denna typ av förelägganden även inverka menligt på möjligheten för den person mot vilken de riktas att få sin sak prövad i domstol. Som kommissionen påpekat blir det svårare eller till och med omöjligt för kändanden att fortsätta förfarandet när rätten beviljar svaranden en preliminär ekonomisk ersättning för sina kostnader till följd av att detta förfarande har inletts vid en domstol i den anmodade medlemsstaten.
- 41 Mot denna bakgrund ska den första frågan besvaras så, att artikel 34 led 1 jämförd med artikel 45.1 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att en domstol i en medlemsstat kan vägra att erkänna och verkställa ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat på grund av att det strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) av det skälet att avgörandet hindrar att en process vid en annan domstol i den förstnämnda medlemsstaten drivs vidare, då avgörandet innebär att en av parterna beviljas en preliminär ekonomisk ersättning för sina kostnader till följd av att detta förfarande har inletts, dels på grund av att föremålet för detta förfarande omfattas av ett förlikningsavtal, vilket har ingåtts lagligen och godkänts av domstol i den medlemsstat där nämnda avgörande meddelades, dels på grund av att den domstol i den andra medlemsstaten vid vilken detta förfarande har inletts saknar behörighet till följd av en exklusiv prorogationsklausul.

Den andra frågan

- 42 Den andra frågan har ställts för det fall den första frågan besvaras nekande. Svaret på den första frågan innebär att det saknas anledning att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 43 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artikel 34 led 1 jämförd med artikel 45.1 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område

ska tolkas så,

att en domstol i en medlemsstat kan vägra att erkänna och verkställa ett avgörande från en domstol i en annan medlemsstat på grund av att det strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) av det skälet att avgörandet hindrar att en process vid en annan domstol i den förstnämnda medlemsstaten drivs vidare, då avgörandet innebär att en av parterna beviljas en preliminär ekonomisk ersättning för sina kostnader till följd av att

detta förfarande har inletts, dels på grund av att föremålet för detta förfarande omfattas av ett förlikningsavtal, vilket har ingåtts lagligen och godkänts av domstol i den medlemsstat där nämnda avgörande meddelades, dels på grund av att den domstol i den andra medlemsstaten vid vilken detta förfarande har inletts saknar behörighet till följd av en exklusiv prorogationsklausul.

Underskrifter